

Epoca de Aur

REVISTA · DE · FAPT · SPE-
RANTĂ · ȘI · CONVINGERE

BCU Cluj / Central University Library Cluj

Duminică 30 Sept. 1923.
Volumul II. * Numărul 19

*Apare tot a doua Duminică
în Cluj, Strada Nicolae
Filipescu nrul 10 * * * **

Abonamente: pe un an 75 lei, pe
jum. an 40 lei, Exemplarul 3 lei.
In America pe an \$ 1,00. Ex. 5 cents

ut
i in-
a locul
ii.
eriza
i a
ra-
mal?

Vol. II. Duminică, 30 Sept. 1923. No. 19.

CONȚINUTUL „EPOCEI de AUR”

POLITICE ȘI SOCIALE

Criza intelectuală 283

CULTURĂ ȘI EDUȚIONALE

Revizuire 284

Toamnă 284

Luceul 285

Păcatul beției 288

ȘTIINȚĂ ȘI DESOOPERIRI

Cum se târăște melcul 286

Krupp 286

Bizonul 287

Vitaminele 294

ORONIOA MEDIOALĂ

Indepărtarea corpurilor străine din ochi, nas, gât, etc. 287

Ștrangulare, sugrumare 287

Otrăviri 287

OGLINDA LUMII

Profeția Papei Pius al X. 289

RELIGIE ȘI FILOSOFIE

Locul picioarelor lui Dumnezeu 290

Râul cu apa vieții dela tronul lui Dumnezeu 292

Catechismul copiilor 293

BCU Cluj / Central University Library Cluj

11

UN

so
pi.
f:
t
a
a
od
(„L

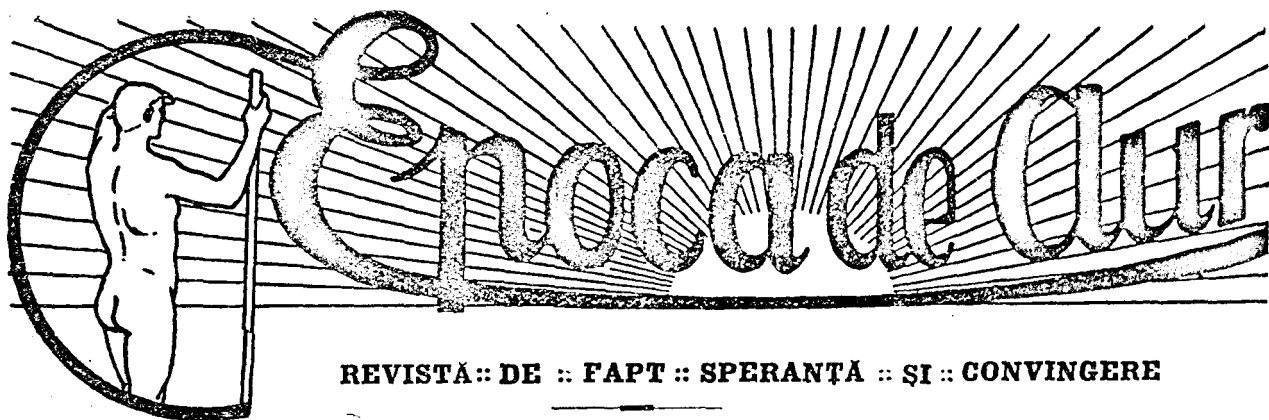
OGRAFIA VIAȚA CLUJ.

Apare tot a doua Duminică în Cluj,
Strada N. Filipescu 10. — Telefon 4-46.

Redactor J. B. Sima

Abonamente: pe un an 75 lei,
pe jumătate de an 40 lei.
Numeri singuratici 3 lei exemplarul.
În America: pe un an 1 dolar.
Numeri singuratici 5 cents exemplarul.

Toate scrisorile și abonamentele să se
facă pe adresa „Epoca de Aur”
Strada N. Filipescu 10. Cluj

REVISTĂ :: DE :: FAPT :: SPERANȚĂ :: ȘI :: CONVINȘERE

A P A R E T O T A D O U A D U M I N E C Ă * * * * *

Vol. II.

Duminică 30 Septembrie 1923.

No. 19.

Criza intelectuală mondială din zilele noastre

IATĂ o chestiune în jurul căreia să face mare valvă în zilele noastre. Se pune întrebarea: avem sau nu avem o criză intelectuală? La această întrebare nici un individ conștient și care a avut ocazie a veni în contact cu massa, nu poate să răspundă de cât pe un ton deprimant: da! există o criză intelectuală.

Încă înainte de război a început o profundă și îngrijorătoare prefacere în inteligența umană. Aceasta a manifestat întâi în detrimentul rațiunii, prin exces de idealism și lirism.

Aceasta se observă în literatură, pe orice teren și pe orice vie a vieții de toate zilele.

Neîndoios, că mai mult a contribuit la această degenerare războiul mondial. Idealismul a început să piară dela sine și în locul lui a intrat nestingherit în corpurile bestiale omenesci materialismul cel mai odios și mai meschin.

La început poezia s'a simbolizat complect, și astfel logica și raționamentul au fost neglijate formal. În celelalte genuri s'a produs o bizară confuzie, genul epic (roman, novelă) se efeminează contaminându-se cu lirismul extatic și obscur. Chiar și în filozofie s'au introdus suggerări sensitive, eliminându-se rațiunea calmă.

Critica devine rând pe rând impresionistă, teatrul se reduce la ciocniri vagi de stări inconștiente și instincte.

În preajma războiului plană încă în sufletele majorităților sentimentul și idealismul, azi însă elaborările intelectuale stagnează și sentimentele scad în intensitate și în purul lor idealism.

Orice cetățean fie dela noi fie din Patagonia ori Honolulu, fie din Franța, Germania, America și alte țări culte, fie din China—nu mai râvnește decât planuri de frauduloasă îmbogățire de pe spatele deaproapelui. Pentru bani azi e în stare oricine să te toace în cap și să te jăfuiască, fără să se cugete la judecata cea de veci, fără să simtă cătuși de puțin remușcări sufletești și fără să se sinchisească de legi, ori condamnări. Omul din zilele noastre, o constatăm cu durere, dar conduși de sinceritate, drept și orice sentimente nobile, nu simte decât dezolanta neurastenie a celor cople-

șiți prea brusc de averi, a milionarilor îmbogățiți peste noapte, parșivi și lipsiți de suflete creștinești.

Pretutindeni se vede goana animalică după senzații ușoare, violente, dans demoralizator, cinematografuri, piese pornografice, cabaret plin de infecții, cocota ordinară, automobile, ce poartă în drumul lor spre păcat cele mai tănuite și mai monstruoase enigme.

O, până unde mergem? Quo usque tandem? Ce vrea această lume de lupi flămânzi, cu ochii sătoși de destrăbălare și de crimă.

E îngrozitor.

O parte, o neînsemnată parte a presei noastre se ocupă cu interes de această chestiune gravă omenască, dar răsunetul ei în masele pornite spre nimicirea eternă este încă neînsemnat.

Cităm întâmplător dintr'un ziar:

„Poate că inhibiția rațiunii este un efect al vârstei prea mari a societății. În Franța unde există o aristocrație seculară, membrii acestei clase, prin împerecheri numai de aristocrați și aristocrate, au degenerat așa cum degenerază mica familie a regilor, din cauza imposibilității, în care se află sângele de a se îmbogăți cu sânge din afară.

Estetica acestei clase s'a efeminat, a devenit morbidă ca o aiurare de nevropat. Ea a influențat literatura burgheză și a altor țări.

Altă cauză a crizei de logică și artă rațională este alungarea culturii clasice din școli.

Julien Benda constată ridicarea claselor inferioare în fruntea societății prin victoria democratismului și observă că aceste clase și-au putut impune astfel estetica lor fără tradiție, deci inferioară.

Este arta și cultura oamenilor naturali în locul celor civilizați.

Abuzul de lux a efeminat sufletul societății. Iată deci cauzele cari au putut provoca criza inteligenței și hipertrofia lirismului extatic și a instinctivității.

Ce produce oare azi suprimarea totală a rațiunii și reducerea afectivității la senzații de animal?

Este oare o criză pasageră, sau o nouă și profundă prefacere a societății? Suntem în fața iremediabilului?

Sunt atâtea întrebări, la cari nu poți răspunde momentan. În tot cazul aceasta e o grea decădere a contemporanilor. Este o rușine și o sfruntare nemărginită față de religie, față de omul însuși, față de Dumnezeu.

Oamenii în loc să se apropie pe zi ce trece tot mai mult de Dumnezeu, se depărtează fățiș, mai rău decât dobitoacele fără de suflet și fără de grai.

Și se va mai putea oare salva această situație extrem de rușinoasă a desorientărilor. Da, se va

putea, — dar nu fără oarecari eforturi. Va trebui constituită o asociație a oamenilor cinstiți, cu caracter integral, nobili, religioși și conștii de imensul și sinistru pericol ce ne rânjește tuturora din umbră. Unul singur va fi prea slab pentru a lupta cu masa de nebuni. Va trebui format un sâmbure, un nucleu în jurul căruia să se atașeze cei puțini, cari nu voesc a se lăsa infectați și a-și pierde sufletul.

Lupta de aducere la calea binelui pe cei răi să se înceapă în comun, cu puteri unite și izbânda nu va întârzia să vină.

Oare vom fi auziți?

R E V I Z U I R E

VARA, cu toată bogăția sa de soare, verdeț și flori a trecut. S'a scurs și anotimpul călduros în marele ocean al timpului și clipele trecute nici odată nu se vor mai întoarce.

Timpul își țese hlamida sa infinită, ca un păianjen harnic. O infinitate de scurgere de vreme și înaintea și în urma clipei prezente. În fața acestei armonii universale, în fața acestui Cosmos fără limite mintea stă neputincioasă și aproape dezorientată. Totuși în orele de reculegere, când nostalgia cunoașterii absolute cuprinde întreaga făptură a omului setos de „a ști“, te întrebi?

Care este fundamentul pe care se sprijină acest riton natural? Ce mână conduce fără greș nemiștatul Cosmos, cu toată infinitatea sa de astre?

Cine?

Răspunsurile ce se pot da la această întrebare, sunt două:

a) Natura este o forță în sine care s'a creat și se conduce prin propriile sale legi de organizare; b) Cosmosul este creația unei făpturi divine, care prin puterea sa nețărmuită, cărmuește această armonioasă alcătuire și pe care noi, în limbajul nostru, o numim Dumnezeu.

* * *

Dela sine se observă, că în orice acțiune omească, trebuie o forță conducătoare, pentru ca întreprinderea să ajungă la bun sfârșit. Trebuie o minte, o simțire, o voință. Prin analogie cu cele ce se întâmplă în viața pământească, putem stabili, că și la conducerea marelui Cosmos, trebuie să fie o mână, însă o mână neobișnuit de puternică.

În sistemul nostru solar cine duce fără greș

astrele pe alcătuirea orbitelor în mișcarea de revoluție și de rotație? Cine mână în iuțelile aceste inimaginabile pământul, soarele și tot conglomeratul de astre?

Ateii răspund: toată alcătuirea aceasta este sin-teza creatoare a naturii, care este împodobită cu atribute ce mintea nu le poate cuprinde. Noi suntem ființe, care nu avem decât posibilitatea cunoașterii superficiale, nu a lucrului în sine (das Ding an sich). Deci să ne oprim la suprafața fenomenelor și nici să nu încercăm a pătrunde tainele, căci nu ne este dat, a le cunoaște.

* * *

În lumina învățaturii biblice, marea taină a universului este o carte deschisă, pe filele căreia orice om înțelegător poate ceti misterele existenței. O carte fără ascunzături și fără accidente de interpretare, asemeni unei câmpii întinse. Biblia ne arată lămurit că autorul creației este Dumnezeu; că Dumnezeu conduce destinele acestei infinități de spațiu; că Dumnezeu poartă pașii timpului și că este mâna cărmuitoare a tot ce există. Pentru o concretizare a existenței sale abstracte și totuși reale, Dumnezeu a întruchipat pe fiul său în persoana lui Isus Christos. Oamenii i-au ascultat învățătura Sa mântuitoare și l-au crucificat. L-au batjocurit. L-au disprețuit. L-au respins, pentru că arăta oamenilor nimicnicia existenței pământești. L-au respins pentru că a pus în contrast infinit de slaba putere pământească, cu atot puternicia lui Dumnezeu.

Cei conștienți de forța omului vor să se pună la adăpostul scutului lui Dumnezeu. Este scutul sub oblăduirea căruia găsești: Speranța, mântuirea, și tăria.

M. DINREGAT

T O A M N Ă

Adie vântul serii rar
Prin tristele boschete,
Copacii din grădină rar
Un parc de siluete.

Și așterne frunza la pământ
Și toamna se coboară,
Pe boltă norii sunt de plumb
Și noaptea mă 'mpresoară.

A. PAJURĂ

L U X U L

DE MIC copil până la epoca maturității omul caută să intre acolo unde stă scris „oprit“, caută să facă aceia ce nu este permis, să se urce acolo unde este periculos, să dorească aceia ce este peste puterile sale de îndeplinire.

Ne convingem imediat de acest adevăr dacă privim în jurul nostru cu destulă pătrundere și căutăm să analizăm fiecare acțiune omenească. Omul, în esență, nici odată nu este mulțumit cu clipa prezentă, și caută în totdeauna să facă mai mult decât îi poate oferi momentul de față.

Azi, când rănilor războiului sunt încă sângere, când golurile rămase de pe urma groasnicului cataclism, care a înscins omenirea, și'n special vechea Europă, în anii din urmă, așteaptă să fie astupate, vedem încă în atitudinea și felul de viață a oamenilor o lipsă completă de interes pentru durerea celor mulți, care n'au nici hrana zilnică.

Luxul este una din formele consumațiunii avuțiilor, și cu toate că a fost discutat în deosebite feluri și timpuri, totuși nu s'a putut ajunge încă la o definiție absolută a lui.

După majoritatea economiștilor, luxul este *satisfacerea unor trebuințe de prisos*. Dar în cazul acesta se naște următoarea neînțelegere: ori luxul este o trebuință și nu mai poate fi de prisos, sau este de prisos și atunci nu este o trebuință.

Cu toate acestea, deși la prima vedere ar părea că această definiție trebuie să cadă, totuși ușor ne putem convinge că în viața de toate zilele există aceste trebuințe de prisos, întrucât ceace noi astăzi găsim absolut necesar pentru oamenii de acum 300 de ani în urmă era cu totul de prisos. Un exemplu care să îndreptățască cele de mai sus, avem în întrebuintarea cămășii și ciorapilor, care pe timpul lui Ludovic XIV era ceva aproape necunoscut și socotiți ca îmbrăcăminte de lux. Astăzi chiar, în Anglia toată clasa uvrieră poartă zilnic haine de postav pe când în Franța poartă haine de pânză, postavul fiind rezervat pentru zilele de sărbătoare.

Vedem dar că luxul este ceva relativ, care variază dela epocă la epocă, dela popor la popor, dela o clasă socială la altă clasă socială.

Facem însă lux în alte împrejurări ale vieții și tocmai asupra acestora voesc să accentuez în articolul de față.

Când masa noastră este încărcată de toate felurile de mâncări scumpe, cu scopul de a ne satisface poftele și a ne excita simțurile, iar nu trebuințele exclusive ale organismului, este clar că facem lux.

Facem lux la îmbrăcăminte, când vestimintele noastre sunt făcute în așa fel încât să atragem privirile celor ce ne înconjoară, fără a ne gândi dacă hainele de pe noi sunt igienice și comode în scopul ca întregul organism să se poată mișca în libertate.

Facem lux când aruncăm banii pe călătorii cari

nu au scopul de a ne instrui, de a ne completa cunoștințele sau a ne căuta sănătatea sdruncinată, ei numai în vederea de a ne mândri în fața semenilor noștri că am văzut Parisul, Londra sau alt oraș de pe glob.

Cu alte cuvinte luxul nu e făcut de cât de acci care au intențiunea de a provoca admirația oamenilor, prin ajutorul lucrurilor rare, scumpe, mărețe și care în realitate nu au nici o utilitate reală.

În morala lui Isus, în scrierile înțelepților, în studiul Economiei politice vom vedea că luxul este condamnat, întrucât este o Consumațiune inutilă.

Gustul florilor și-l poate satisface tot atât de bine toată lumea, însă când în locuința noastră ne vom face o seră, care consumă atâtea lemne de care sunt lipsiți atâția oameni, când ne vom aduce plante și flori din Madagascar care costă sute de mii de lei, facem lux.

Una din cauzele principale care a făcut ca aristocrația franceză să decadă, a fost luxul extravagant în care se scâldea și este tipică expresia acelei doamne dela curtea lui Ludovic XIV care a spus: „Am vândut o moșie proastă, care nu-mi aducea de cât grâu și mi-am cumpărat în schimb o frumoasă oglindă de Venetia“.

Revenind la timpurile de față, trebuie să recunoaștem cu durere că nu facem nici o selecțiune în ceace privește preferințele noastre de consumație.

Toți ne plângem contra statului, cerem ajutor dela el, pentru ca să ia măsuri în contra scumpetei și să caute a ridica valoarea leului nostru.

Dar privind lucrurile mai adânc, vom vedea că nimeni nu produce pe cât consumă și pe lângă aceasta de unde până mai anii trecuți ne mulțumeam cu mai puțin, azi toți ar dori să se plimbe în automobile, să poarte vestiminte elegante, să se îmbuibă cu tot felul de alimente scumpe și alese.

Toată avuția țării noastre se exportează în străinătate sub formă brută, pentru ca ulterior să o importăm fabricată gata, cu prețuri înzecite.

Importăm anual parfumuri, mătăsuri și alte materiale inutile pentru sute de milioane și'n schimb trimitem produsele solului pe prețuri de nimic!

Fiecare își poate aduce aminte că în timpul războiului eram destul de mulțumiți, când pe lângă mâncarea de fasole sau linte mai aveam o bucată be pâne neagră!

Astăzi însă la fiecare răspântie vedem câte 2—3 bodegi, care merg destul de bine și care îți fac impresia unor lupi cu gurile căscate care înghit avuția trecătorilor.

Și atunci fără să vrei îți se naște o ultimă întrebare:

„Datorită căror împrejurări datorește omul această pornire către un exces de Consumațiune?“

Eu cred că prima cauză este Contagiunea, care urmează următoarea progresiune:

Tăranul imită pemicul orășan, acesta pe burghez, burghezul pe aristocrat, iar aristocratul pentru că nu mai are ce imita, în mentalitatea sa născoceste

toate extravagantele, fără a-și da socoteală că lucrează chiar în contra sa.

De aceia Domnul nostru Isus Christos și toți acei ce au urmat Invățătura lui au condamnat luxul și în gămfarea oamenilor, ca păcat de moarte.

C R O N I C A Ș T I N Ţ I F I C Ă

CUM SE TĂRĂȘTE MELCUL

UN SAVANT francez, care a studiat viața melcilor, a descoperit particularitatea cu care melcul se târăște. Între altele el a observat că melcul poate să treacă peste lucruri ascuțite sau tăioase și care ar fi trebuit să-l rănească fără să sufere ceva. Astfel melcul care se târăște în latul unui briciu de ras și care ni-se pare la întâia vedere, că va fi tăiat, el trece fără să fie chiar rănit.

Explicația acestei treceri fără nici o consecință rea pentru el, a melcului peste ascuțitul briciului, se găsește în chipul special cum el se târăște. Melcul se târăște cu ajutorul mușchilor părții inferioare a corpului său, care lasă să se secreteze o substanță lipicioasă. Această secrețiune lipicioasă care se usucă pe pământ sau pe iarbă sub forma unei urme scilipitoare împiedică pe melc să alunece și să cadă jos și îi servește să se târască pe cele mai netede suprafețe. Trecând peste briciul de ras, melcul mai întâi de toate lipește corpul său de partea laterală a briciului, apoi ridică partea dinainte a corpului peste tăișul briciului fără să se atingă de el, apoi se fixează cu secrețiunea sa părții dinainte a corpului său, pe cealaltă latură a briciului și când această parte este binefixată, el desface partea dinapoi a corpului și cu ajutorul mușchilor din partea dinainte ridică restul corpului peste ascuțitul briciului, fără să se atingă de el.

Această proprietate a melcului îl compensează de un neajuns pe care-l are, acela de a fi cel mai încet animal în ce privește mișcările lui, de aceea a și ajuns proverbul: se mișcă ca un melc. Se mișcă încet, dar acolo unde alt animal n'ar putea să se miște fără să nu riște să fie tăiat. E bună și încetineala la ceva. I. D.

KRUPP

ÎN IUNIE 1914, o scânteie a fost de ajuns să aprindă focul european, ce a ținut patru ani. Tunurile îngroziau pământul și cetăți inexpugnabile cădeau rând pe rând în fața lui 420. Acele distrugătoare de catedrale, de muzee, de școli, etc., erau faimoasele tunuri Krupp lucrate în uzinele din Essen.

E o istorie curioasă a acestui regat al tunurilor.

Sunt mai bine de o sută de ani, de când trăia în Altenessen un biet fierar cu numele de Frideric Krupp, ce descoperise un aliagiu cu rezultate minunate în fabricația tunurilor; dar cum îi lipsea bani pentru experiențe, și cum nimeni nu vroia să-i dea pe simpla afirmație a geniului său,

își lăsă secretul moștenire fiului său mai mare, Alfred Krupp, în vârstă numai de 14 ani.

Alfred continuă munca depusă de tatăl său, începând cu doi lucrători. — Încetul cu încetul atelierul se măria, așa că în 1848 ajunsese o uzină cu oarecare importanță, numărând 100 lucrători. Perfecționând descoperirea tatălui său, începu să toarne blocuri de câte-va mii de kgr. construind mai apoi și primul tun de oțel. Strămoșul lui 420 nu era decât o jucărie. La expoziția din Londra din 1915 trimise un bloc de oțel de 2.000 kgr. De aici înainte blocurile expuse, prin diferite localități, erau din ce în ce mai mari, — Calibrul tunurilor creștea și el. Uzina lua proporții uriașe, încurajată fiind de guvernul prusian.

În 1867, a fost expus la Paris un tun ce cântărea peste 15.000 kgr. și care era destinat portului Kiel. Se zice, că ar fi costat o jumătate milion, iar fiecare lovitură mai bine de 4.000 franci.

În 1870-71, Germanii au bombardat Parisul cu tunuri fabricate în Essen.

Victoriile obținute de Germani, au dat un nou impuls la muncă sforțurilor Krupp. — Doi ani după războiu, și uzina număra aproape 9.000 lucrători. Împăratul Wilhelm I conferi lui Krupp titlul de Consilier intim și-i propuse a-l înobilă. Refuză însă, având mai presus de toate ambiția de a fi cel mai mare industriaș al Germaniei.

Murind în 1887, fiul fierarului din Altenessen, lasă fiului său Friedric o uzină considerabilă în plină prosperare și un număr respectabil de milioane.

Frideric Krupp, n'avea nici geniul inventiv al bunicului său, nici activitatea industrială a tatălui său.

Era pasionat de istoria naturală, petrecându-și timpul în studiul geologiei și zoologiei.

Construiește case, vile pentru lucrători invalizi și pensionari, azile pentru convalescenți, creă fonduri de asigurare contra: bolilor, accidentelor etc. Construi spitale, stabilmente de băi, biblioteci, etc. Nu conduse însă marea întreprindere germană decât șase ani. Averea colosală rămase văduvei sale și celor două fice. Cea mai mare, Bertha, era singură moștenitoare a uzinei.

Administrația uzinei fu dată unui Directorium, compus din ingineri, bancheri și militari.

Opera întreprinsă de Alfred Krupp nu încetă de a se desfășura. Favoarea imperială, activitatea militară și maritimă a Germaniei, dedea extensiunea uzinelor.

Câți-va ani înainte de războiu, firma atinsese în plină prosperare. Ea număra 53.000 lucrători și

5.000 ingineri funcționari. Familiile acestor salariați formau un total de aproape 250.000 persoane trăind din profitul răgatului tunurilor.

ȘTEFAN VULCĂNESCU

*

N. R. Reproducem acest articol ca să arătăm cum omenirea inconștientă a contribuit la dezvoltarea industriei, care îi pregătea încet, dar cu pași siguri, peirea. Adevărul s'a văzut în marile războaie mondiale. Aceste arme (tunurile) au sfâșiat milioane de oameni cu credința în Dumnezeu. Numai că toate au odată un sfârșit. Astfel a avut sfârșitul și monstruoasa fabrică de tunuri Krupp. O mare parte a fabricii este demontată și nimicită, iar cu restul se fabrică pluguri, clopote, locomotive și alte mașinării neproducătoare de moarte, ci cari contribuie la prosperarea civilizației. Și iacă oamenii ajung încet, încet la convingerea evitării războaielor și măcelurilor, sălbăticiile vor dispărea rîd pe rînd.

C R O N I C A M E D I C A L Ă

Indepărtarea corpurilor străine din ochi, urechi, gât, nas

P RIN CORPURI străine înțelegem orice lucru, orice element străin care a pătruns în corpul nostru (praf, grăunțe, nisip, cărbune, așchii de lemn, ac, schintei, var) și provoacă dureri, greutate, neplăcere.

Praful intrat în ochi se scoate printr'un colț de batistă, muiat în apă. Corpul străin, care se află sub pleoapa de sus, se poate îndepărta, răsturnând pleoapa în sus, apucând de peană și spunem celui care suferă să privească în jos. Pe pleoapa răsturnată vom găsi corpul străin pe care-l îndepărtăm cu un colț de batistă, sau frecând pleoapa de asupra cu pleoapa de jos. Dacă au căzut în ochi bucățele de var sau pucioasă, nu trebuie de spălat ochiul cu apă, ci cu lapte, sau ștergem ochiul cu vată uscată, și apoi picurăm unt de lemn în ochi.

Din nas îndepărtăm un corp străin printr'un clește mic, sau suflăm puternic nasul.

Din ureche scoatem corpul străin printr'o irigație, adică cu o pară de cauciuc facem să meargă apa caldă pe peretele de deasupra al găurei.

Din esofag (găstireța) corpul străin (un aliment prea mare: sâmbure, un ban) se îndepărtează făcând pe bolnav să verse (vomeze), iar dacă acest obiect se află încă în gât, îi dăm lovituri ușoare de pumni în spate, ca să-l înghită.

Strângulare, sugrumare

Primul ajutor ce trebuie să dăm unui om spânzurat, este să tăiem îndată ștreangul, în așa fel, că pe nenorocit îl ținem cu o mână, și cu a doua tăiem iute frânghia, sau sfoara, dela gâtul spânzuratului. Apoi îl vom reduce la simțire prin respirație artificială. Capul și pieptul lui să fie ținut mai ridicat. E bine să-l frecăm apoi pe șira

și lumina, adevărul, credința și înțelepciunea va trona peste noi.

BIZONUL

B IZONUL se deosebește, de bou prin forma frunții, lățimea copitei, prin lungimea părului și fața, care-i dă o înfățișare sălbatică.

Azi e înghesuit în câteva teritorii din Terasa Colorado.

Europenii întrebuințează pielea lui în industrie, dar e păroasă și slabă. Carnea bizonului a fost baza alimentării triburilor Indiene. Ei o taie în felii lungi, subțiri. o usucă și o leagă în pachete. Indienii înconjoară cireada de bizoni cu un cerc de fer și îi vânează călărind, cu arcul și săgeata.

Azi, se face vânătoarea de pe cal, foarte primejdioasă pentru călăreț și pentru animal. Această vânătoare o fac ofițerii și soldații în cea mai mare taină. Bizonul, având mirosul foarte fin, simte prezența vânătorului.

spinării, pe pulpe cu oțet sau spirt. Dacă spânzuratul e o natură puternică, cu mult sânge, e bine atunci să-i luăm puțin sânge prin aceea că-i facem câteva tăieturi ușoare, abia văzute, în piele și apoi aplicăm un pahar (ventuse). Același ajutor se dă și unui sugrumat.

Când o bucată de mâncare, sau un os de pește a rămas în gât, se poate produce iarăși o asfizie, înăbușire. În asemenea cazuri, băgăm adânc degetul în gură, căutând să îndepărtăm corpul străin. Dacă nu ne reușește, trebuie să chemăm doctorul, care se va folosi de instrumente speciale.

Otrăviri

Otrăvirile pot fi de mai multe feluri: Solide (ciuperci, sublimat, arsenic etc.), lichide (vitriol, oțetul tare, leșie). Pentru noi este lucru important să cunoaștem înrăurirea (efectul, influența) fiecărei otrăvi. De aceia împărțim otrăvirile în două grupuri, în acelea cari ard, distrug și acelea cari nu ard (în gât și stomac). Cele dintâi se numesc otrăvuri corosive, iritante, cele din urmă otrăvuri hypostenizante.

Când cineva se simte rău, după masă, sau altă dată, îi vine să verse, și nu poate, se face greață, e apucat de crampe (colici) putem presupune că avem un caz de otrăvire. Spre mai bună orientare întrebăm pe bolnav, ce a mâncat, ce a luat (consumat). Căutăm rămășițele (resturile) de otrăvă, observăm pe bolnav, dacă a vărsat, dacă buzele și limba nu-s roșii, umflate, cu bășici, sau acoperite, dacă nu asudă, dacă este iritat, neliniștit, însetat, dacă îi vine să doarmă, sau e cuprins de spaima morții, de fiori, dacă pupilele sunt dilatate (adică centrul negru al ochilor este mărit), sau din contră micșorat. După felul și cantitatea otrăvei luate,—simptomele otrăvirei diferă.

În genere, (de regulă) trebuie procedat astfel, că în prima linie să facem nevătămătoare otrava luată, adică să combatem, să neutralizăm otrava, cum se zice în termeni medicali, și să potolim durerile.

Durerile pot fi alinate, dacă acoperim arsurile de otravă, cu lapte, ouă, albuș de ouă, unt, unt de lemn, untură. Când dăm otrăvitului să bea multă apă rece, otrava se disolvă.

Otrava încetează să mai fie vătămătoare, când i-se ia puterea, printr'o contra-otravă. (În medicină contra-otrava se numește antidot). Această operație, numită neutralizarea otrăveii, se face dându-se la otrăvirea cu un acid (care provoacă arsuri în gât, sete arzătoare, sudori reci)—o contra-otravă de alcali, cum e bicarbonatul de sodă, sau apă de săpun, 15 grame la 2 litri de apă caldă, sau var stins.

La otrăvirea prin alcali, lucrul se cunoaște prin vărsăturile grase ale bolnavului, dăm cu antidot, acizi, adică oțet (într'un pahar cu apă trei lingure de oțet) lămâie, zeamă de varză și pe urmă unt de lemn și multă apă caldă. Se obișnuiește apoi spălături de stomac, golirea stomacului, ușurând vărsarea prin vomitive și prin curățenii. Bolnavul să vomeze numai atunci când nu are arsuri produse de otravă. Ca dânsul să vomeze mai ușor îi dăm să bea 2—3 pahare cu apă. Leacuri vomitive (cari ușurează vomarea sunt: Făina de muștar luată în apă caldă, pulberea de ipecă (luată în trei grame), Emetic (10 centigrame), iarăși în apă caldă. Vomarea se poate înlesni și atunci când se bagă degetul în gură adânc, sau gădilind fundul gurei cu o pană.

Dupăce am combătut otrava, și bolnavul a vâr-

sat, trebuie să-i dăm să bea ceai bun, tare sau cafea, sau vin cald. De regulă se dă celui otrăvit să bea lapte, ceeace e de recomandat, numai să nu uităm că la otrăvirea prin fosfor (chibrituri) nu e voie să se dea lapte, nici unt de lemn.

Combaterea otrăveii se poate face, dând bolnavului să bea de 4 ori la fiecare 5 minute albușul dela câteva ouă turnat în apă, sau gumă arabică într'un litru de apă fiartă, sau o lingură de făină de grâu, sau scrobeală într'un litru de apă. Aceste băuturi să le ia când sunt calde și sânt de recomandat, la otrăvirile cari nu ard, ca arsenicul, mercurul, sărurile de cupru, coteală.

Mai sunt apoi cazuri de otrăviri prin narcotice, ca opiul, morfină, codeină, safranul, lăptuca veninoasă. La aceste otrăviri vine somnul și pupilele ochilor sunt micșorate. E de recomandat vomitiv și multă cafea.

La otrăviri cu stricnină, măsălăriță, cari provoacă spasme, tremurări, fiori, zgârcituri ale gâtului, fălcilor, e de recomandat tinctura de iod sau eter, câte 10 picături în apă la fiecare zece minute.

La otrăviri cu ciuperci, dăm un vomitiv și o curățenie, apoi vin cald, rachiu — dar nu oțet. Ciupercile veninoase se cunosc după mirosul lor de iarbă puturoasă, gustul sărat, carnea moale, care-și schimbă culoarea la tăere, fața scortoasă cu lustru, felile desubtul căciulei sunt albe, iar nu roze ca la cele bune.

La otrăviri prin alcool (la bețivi) punem pe bolnavi în pat, după ce i-am scos hainele, și i-am spălat cu apă rece, apoi îi punem pe cap și piept comprese reci. Facem să vomeze, și dacă nu răsuflă îi facem respirație artificială. L. P.

PĂCATUL BEȚIEI

FIECARE dintre noi a avut ocazia în viață să se lovească adesea de câte un om sau un grup de oameni care la vr'un colț de stradă să facă mișcările pe care numai în stare de beție le face omul și să se dedea la fapte care pentru un spectator izolat numai frumoase nu sunt. De la distață nu ne dăm seama că avem înaintea noastră niște oameni cari au trecut măsura băuturii și care nu pot să ne inspire decât scârbă și rușine față de ei.

Și când te gândești că asemenea oameni sunt foarte mulți, că pe zi ce merge beția capătă din ce în ce mai mulți adepți și că cu toate măsurile luate de guvernele statelor și de mințile luminate pentru stărpirea alcoolismului, nu s'a ajuns încă la o scădere a numărului acelor care întrebunțează zilnic băuturi alcoolice, fără să vrei și se naște întrebarea: unde va ajunge omenirea aceasta dacă va mai dăinui pe calea apucată?

Pe lângă faptul însă, că beția degradează pe om atât în fața lui cât și a societății, mai are însă păcatul de a atăta sistemul nervos, de a-l face irascibil și mai lesne impresionabil și de aceia în stare de ebrietate omul se dedă la scandaluri, bătăi, mergând de multe ori până la crimă. Și a doua zi când

omul se trezește din starea de beție în care a fost și începe a-și da seama și a-și analiza toate faptele comise sub puterea alcoolului, începe a avea remușcări, a se coborî în proprii săi ochi și dacă n'are suficientă voință pentru a-și stăpâni pornirea, începe din nou să bea și astfel cu timpul trecând din beție în beție, ajunge să-l cuprindă patimă. Odată prins de patimă, organismul omului are zilnic nevoie de alcool.

Alcoolul însă cu timpul începe să distrugă în primul rând aparatul digestiv și se manifestă prin aceea că omul nu mai are poftă de mâncare, având în schimb veșnice dureri de stomac pe care caută să și le amelioreze cu o cantitate cât mai mare de alcool.

Încetul cu încetul însă omul bețiv începând prin a-și pierde demnitatea personală și respectul aproapelui, capătă tremurături de mâni, pierde siguranța picioarelor, a ochilor, a auzului și a tuturor simțurilor. Nu are decât o singură dorință: să bea orice fel de băuturi, în scopul determinat de a se alcooliza. Printr'aceasta cu timpul își părăduiește averea agonisită prin sudoarea frunții părinților și strămoșilor săi. Copiii săi sunt lăsați

în voia soartei fără a li se putea da vre-o educație, astfel că familia se desmembrează și se pierde.

Vedem dar, destul de clar care sunt relele și groaznicele urmări ale beției și toate acestea omeneștii, năruind înăuntru să înțeleagă aceste urmări nefaste care se datorează numai spiritului rău și nepăsării omenești.

În țările civilizate, unde oamenii luminați au înțeles din vreme care sunt relele și ravagiile pe cari le face beția, au căutat prin toate mijloacele să combată această plagă și să convingă popoarele de viitorul dezastru.

În Statele-Unite întrebuițarea alcoolului a fost oprită prin legi speciale făcute în acest scop și cu toate acestea alcoolul se întrebuițează destul de mult fără ca administrația să poată opri complet întinderea acestui flagel.

Marele Tolstoi, acel care a căutat să afle ori-

ginea păcatelor omenești, a spus că originea oricărei patimi se bazează pe o defecțiune de conștiință, sau cu alte cuvinte atunci când sufletul omeneștii este apăsător de vre-o faptă rea și conștiința te muștră, omul caută să-și înăbușe glasul conștiinței în alcool, morfină, eter sau alte narcotice și găsește că atâta vreme cât sufletul omului este curat, atâta vreme cât omul nu are să-și reproșeze sau să se acuze cu ceva, el nu întrebuițează narcotice.

E evident deci că patimile sunt opera Spiritului Rău și numai el este acela care îndeamnă pe om la toate păcatele.

Datoria noastră, a acelor care ne dăm seama de originea răului și cunoaștem rezultatele distrugătoare pe care le aduce patima, e să căutăm pe toate căile a ne feri de rău și a arăta și aproapelui că numai Diavolul este acela ce ne pândește și ne îndeamnă spre a fi jertfiți de el.

PROFETIA PAPEI PIUS X.

Prin Franța ne sosește știrea unei întâmplări minunate. Declarăm că nu suntem crezători ușuratici, cari să ne lăsăm seduși de orice semne și minuni. Noi ținem cu Biserica care fără cuvânt i-a la cunoștință astfel de lucruri și nu se declară nici pentru și nici contra. În astfel de spirit comunicăm cele auzite:

Mitropolitul de Reims a mers la Papa pentru audiență episcopală. Inima sa a fost plină de durere și amărăciune, de oarece parochia sa județeană, din anul 1914, zace în ruine. Războiul mondial a bântuit pe acolo în modul cel mai îngrozitor; chiar și astăzi trupele cari ocupă Germania trec pe acolo. De acestea a vrut să se plângă și să ceară mângăere dela Papa.

Un camerier l-a condus prin Vatican și înaintea camerei de lucru a Papei i-a făcut semn să aștepte puțin. Dar îndată ce camerierul a dispărut s'a desfăcut perdeaua de purpură ce acoperea ușa și i-a stat înainte sfântul Părinte. Mitropolitul a îngenuuchiat ca să-și sărute mâna și și-a început vorbirea. Papa însă și-a ridicat dreapta sa și i-a zis: „nu te supăra fiule, că în 1925 toate se vor întoarce spre bine“. Și cu aceste cuvinte a dispărut după perdeaua. Așa după ce s'a deșteptat din surprindere mitropolitul, ușa s'a deschis și camerierul, cu voce tare, a raportat, că papa Pius XI așteaptă pe mitropolitul de Reims.

Mitropolitul, zăpăcit de tot, a pășit pragul și minunându-se a raportat, că au vorbit deja laolaltă pe coridor.

— Nu! — răspunse papa — cu mine n'ai vorbit. Dar poate cu precedentul meu sfânt, cu papa Pius X, care și mie mi-se arată adeseori, și conduce Biserica. Altcum aceasta s'a întâmplat chiar și cu corporația episcopală, cu care asemenea s'a sfătuit. Acel papă însă nu am fost eu, ci Pius X.

* * *

Articolul de mai sus e redactat de revista „Or-

szem“, din care reese, după cum afirmă papa Pius XI, că biserica rom. cat. e condusă de papa Pius X, care cu toții știm că e mort. Noi credem că orice biserică trebuie să fie condusă de principiile întemeietorului ei; iar întemeietorul creștinismului este Christos. Deci principiile bisericii rom. cat. ar trebui să fie principiile lui Christos, cari arată că cei trecuți din această viață sunt morți și in-conștienți de tot ce se întâmplă sub soare, până la timpul când Christos — la a doua sa venire — îi va învia! Tot Christos spune că spiritele cari se prezintă, după cum s'a prezentat și papa Pius X, episcopului de Reims, „sunt spirite de demoni, făcătoare de minuni, cari se duc la împărății pământului ca să-i adune la războiul zilei celei mari a Atotțiitorului“. Deci nu ne mirăm de haosul din lumea întreagă, dar ne mirăm de biserica rom. cat., care a deraiat dela principiile lui Christos și să lasă sedusă de aceste spirite rătăitoare, pe când ea ar trebui să fie lumina lumii.

TOAMNĂ

A 'ngălbinit a frunzelor podoabă,

Iar oile coboară jos pe vale.

Văzduhul dormitează în lumina,

Prin care vântul își croește cale.

O! nostalgia zărilor senine!...

Prin crengi e foșnet — frunze în cădere.

Spre țări mai calde o pornesc cocorii.

E liniște de moarte 'n preajma morii.

Pe după deal și soarele coboară.

Tot peisagiul tainic se 'nfoară:

De focul ce scânteie în apus.

Și în amurg abia se vede un car,

Ce poposește 'n deal sus la răscruce,

Și par'că în căruța încărcată

Tăcerea zilelor de toamnă aduce.

MARIN DINREGAT

LOCUL PICIOARELOR LUI DUMNEZEU VA FI GLORIFICAT

Locul picioarelor lui Dumnezeu pângărit și părăsit din cauza păcatului. — Reglorificarea lui promisă. Posesiunea răscumpărată va fi restaurată. — Jiuvaerul lui mai prețios. — Restabilirea picioarelor lui Dumnezeu „pe muntele olivilor”. — Binecuvântările rezultătoare. — Locul picioarelor va fi cu adevărat măreț. „Așa zice Domnul: Cerul este tronul meu și pământul așternutul picioarelor mele”. (Isaia 60:13) „Și vor sta picioarele sale în acea zi pe Muntele Olivilor”. — Zaharia 14:4; Matei 5:35; Faptele 7:49.

LOCUL picioarelor lui Dumnezeu a fost toate alte în cei șase mii de ani trecuți numai glorios nu. Păcatul, durerea, vaietul, plânsetul, lucrând mână în mână cu moartea, l-au prefăcut într'o imensă morgă de cadavre, în care, conservativ vorbind, cel puțin cincizeci de mii de milioane de oameni așteaptă să sosească timpul când blăstămii dreptății dumnezeiești va fi ridicat și lumina favoarei lui Dumnezeu lucind dela fața Domnului Isus Christos ca Răscumpărătorul omenirii—să va ivi prin ridicarea Soarelui Dreptății.

*Alungați deci umbra păcatului tristă,
Și înseninați posomorul cu a vindecării rază.*

Abundantă proviziune s'a făcut de cătră Dumnezeu pentru aceasta. Răscumpărătorul lui Adam și a tuturor celor cari au suferit pierdere prin el, ca copiii lui, a cumpărat toată lumea și a câștigat pentru fiecare membru a rasei o ocaziune pentru cercare la viață vecinică sub condițiuni favorabile; s'a făcut însă și mai mult, s'a cumpărat înapoi casa Paradisă a lui Adam (pierdută prin neascultare) și domnia lui ca regele pământului, reprezentantul lui Dumnezeu, Creatorul și Părintele său.

Și de aceea cetim: „Și tu, Turnele al turmei (Christos), întărirea ficei Sionului, va veni până la tine domnia cea de mai 'nainte”. (Mica 4:8) Apostolul Pavel încă ne spune de „răscumpărarea (restaurarea) posesiunii cumpărată”. (Efeseni 1:14, trad. engl). În una din parabolele sale Domnul deasemenea s'a referat la aceasta, arătând că el nu numai a cumpărat omenirea, tesaurul, dar și țarina, lumea, pământul, de sub blăstăm; și toți cari să împărtășesc cu el, ca membrii ai împărăției cerești, să împărtășesc în aceasta cumpărare a țarinei și a tesaurului ei.—Matei 13:44.

Întreaga lucrare a vârstei Mileniale v'a consta din regularea și prefacerea locului picioarelor lui Dumnezeu glorios. Paradisul, care a fost pierdut prin păcat, a fost numai o „grădină” într'un colț al pământului; însă de când rasa adamică s'a înmulțit să umple pământul, conform hotărârii dumnezeiești (Facerea 1:28), și fiindcă toți au fost răscumpești de sub blăstămii morții, va trebui să se pregătească un Paradis larg destul ca să încapă pe toți cei răscumpești; și aceasta dă de înțeles că întreg pământul va deveni ca grădina Edenului: fructifer, frumos și perfect. Toate aceste sunt promise în viitoarea consumare (desăvârșire) grandioasă a planului dumnezeesc.—Faptele 3:20, 21; Apocalipsul 2:8; 2 Corinteni 12:4.

Dar Jiuvaerul mai prețios pe locul picioarelor lui Dumnezeu, la încheierea vârstei Mileniale, v'a

fi omenirea, a cărei perfecțiune, libertate și asemănare dumnezească v'a reflecta imaginea divină. Și în mod atot glorios, omul perfect va reflecta măreția făcătorului și a planului său măreț pentru creerea, răscumpărarea și restaurarea sa. Și cu acest măreț plan va fi întotdeauna recunoscut 1) Domnul Isus, „Cuvântul lui Dumnezeu”, și a 2) Mireasa, femeia Melușelului și împreună moștenitoarea lui în împărțirea binecuvântărilor câștigate prin răscumpărare.

Aceasta înfrumusețare și glorificare a „așternutului picioarelor” lui Dumnezeu nu v'a fi completată până nu Domnul Isus, ca reprezentantul Părintelui, „va fi pus pe toți vrăjmașii sub picioarele (controlul) său”, la sfârșitul Mileniului, atunci împărăția va fi predată Părintelui într'o stare glorioasă și va fi locul de repaus al picioarelor sale în etern.—1 Corinteni 15:24-28.

Perioada în care păcatul și moartea a domnit, e desemnată ca și timpul în care Dumnezeu „nu și-a adus aminte în ziua mâniei sale de așternutul picioarelor sale” (Plângerile 2:1); dar după deschiderea Mileniului este prezis profetic, că popoarele vor fi chemate să—„Înalțe pe Dumnezeul nostru; închinăți-vă înaintea așternutului picioarelor sale, căci sfânt este el”. (Psalm 99:5) Și acest cuget, de stabilirea Noului Ierusalim, Biserica lui Dumnezeu în mărire, ca și guvernul nou al pământului, v'a însemna începutul restaurării sau al reîntoarcerii favoarei divine pe așternutul picioarelor lui Dumnezeu. Aceasta să învață clar de către Profetul Zaharia 14:4-9.

PICIOARELE LUI DUMNEZEU PE MUNTELE OLIVILOR

Această profetie este înțeleasă greșit în mod general, și este aplicată picioarelor lui Isus la a doua lui venire. Acei cari cad în această greșală, merg și mai departe și să rătăcesc într'alta privință, prin spunând că aceste vor fi picioarele *literale*, de carne, a Domnului, găurite și frânte de cuiele ce le-a primit pe Golgota, uitând de faptul că Domnul și-a predat natura umană, odată pentru totdeauna, ca să fie prețul de răscumpărare al nostru, și că el a fost sculat dintre morți, prin puterea Părintelui, ca ființă spirituală—„chip al ființei Tatălui Dumnezeu”.

Dar o privire aruncată asupra versului dinainte (versul 3) arată că Profetul să referă la reîntoarcerea picioarelor lui Dumnezeu, declarând (referându-se la turburarea prin care să v'a face loc împărăției cerului). „Atuncia va eși Demnul, și (să) va lupta cu popoarele acelea precum s'a luptat în zi de bătaie. Și vor sta *picioarele* sale în acea zi pe Muntele Olivilor ce este înaintea Ierusalimului spre răsărit; și muntele Olivilor să va despica dela jumătatea sa, spre răsărit și

re apus și să va face o vale mare foarte; o arte a muntelui să va strămuta spre mează-noapte și o parte spre mează-zi".—Zacharia 14:3,4. Iată cum să recunoaște că picioarele lui nintite sunt picioarele lui Dumnezeu, nu mai imâne îndoială că graiul acestor versuri este *mbolic*, și să referă la restabilirea domniei lui Dumnezeu pe pământ, care a fost în timp de se mii de ani lăsată „dumnezeului lumii aceei” Satana; afară de aceea că Dumnezeu a fost prezentat întâi prin Tabernacolul tipic, și apoi în Templul din Ierusalim, și pe urmă de tabernacolul anti-închipuitor, Biserica adevărată a ărstei evanghelice. Suntem siguri că nime nu a greși într-atât cât să tragă un înțeles că picioarele lui Dumnezeu să vor răpauza literal peământ ca locul „picioarelor lui”.

Și dacă așezarea sau repausarea „picioarelor” Dumnezeuști este simbolică și semnifică reînnoirea favorei și domniei pe pământ, putem fi siguri că celelalte cuvântări și părți ale profetiei unt deasemenea simbolice: Muntele Olivilor, împărțirea lui în două, valea lui, fugirea popoarelor prin ea, apa vie din Ierusalim (compară verbal 8 cu Ezekiel 47:1,9), etc., sunt toate expresiuni simbolice—un graiu simbolic despre adevăruri și însemnătăți ale lucrurilor mărețe spirituale.

Olivul e un simbol de o însemnătate adâncă. n timpurile vechi el era izvorul luminei artificiale, oleiul lui fiind în general folosit în acest cop. (Exod 27:20) Și în evreește pomul de olivă numește *chemen*, sau pomul *oleiului*. Oleiul de liv a mai fost întrebuințat și la ungerile pentru pozițiile înalte din timpurile vechi—ca și la ungererea preoților și regilor, tipificând ungerea anti-tipică a „preoției regală” cu spiritul sfânt. (Exod. 10:24) Și din timp neamintit ramura olivului a fost folosită și știută ca un *simbol* al păcii.—Faptele 8:11 Neemia 8:15.

Dacă astfel olivul e un simbol al *luminei*, *păcii* și *binecuvântărilor* divine prin spiritul sfânt; și dacă nuntele e considerat, ca la alte locuri în Scripturi, a fi un simbol al Impărăției, semnificarea „Muntele Olivilor” poate fi ușor văzută a fi—Impărăția Luminei, Păcii și Binecuvântărilor Dumnezeuști. Și stabilirea „picioarelor” lui Dumnezeu pe el, semnifică că favoarea și legea dumnezească se va restabili pe pământ prin și de Impărăția sfântă a lui Christos.

Aceasta aplicațiune (sau explicațiune) e în deplină armonie cu spunerea Apostolului Pavel (Romani 11:17,24), unde el aseamănă pe israelul natural cu olivul sau maslinul original cultivat și pe păgânii convertiți cu ramurile sălbatice altoite în locul ramurilor naturale rupte. (Compară cu Ieremia 11:16,17) El explică, că rădăcina olivului este promisiunea lui Dumnezeu—făgăduința abraamică, că seminția abraamică are să binecuvinteze toate familiile pământului, etc. În cele din urmă, această rădăcină sau făgăduință va fi produsă două feluri de ramuri—ramurile sălbatice altoite în ea și ramurile naturale re-altoite, când

orbirea israelului carnal va fi înlăturată și ei să vor uita cu ochii credinței asupra Mântuitorului crucificat și străpuns acum optsprezece veacuri înainte—ca un sacrificiu pentru păcatele omenirei. Ne amintim ce spun Scripturile, că israelul natural era împărăția tipică a lui Dumnezeu, „muntele casei Domnului”, pentru un timp, și că israelul spiritual, Biserica vârstei evanghelice, este chemat a fi împărăția adevărată a lui Dumnezeu, cum a declarat Domnul: „Nu te teme turmă mică, căci bună-voința Părintelui este să-ți dea împărăția.”—Luca 12:32.

Și mai mult, dela aceste două Impărății [chiar și înainte de ce mărirea lui Dumnezeu să va repauza asupra-le, ca să le facă canale de binecuvântări tuturor familiilor de pe pământ] a izvorit sau curs toată „lumina lumii” în decursul întunecului mare din trecut; deoarece aceste două împărății, tipice și adevărate, sunt ambele învățate în Noul și Vechiul Testament, prin Vechiul și Noul Legământ. Cele două Testamente, Vechiul și Noul, care învață despre Impărăția tipică și cea adevărată, despre Vechiul și Noul Legământ, corespund la cei „doi martori a lui Dumnezeu” și la cei „doi olivi” din Zacharia (4:3, 11, 12) despre care se amintește în mod deosebit în Apocalipsul (11:4). Și cele două părți ale muntelui simbolizează efectul din urmă al acestor două legăminte—Impărăția, în faza ei cerească și pământescă.

Vedem deci aci, că despărțirea muntelui sau cele două părți ale Muntelui Olivilor ilustrează pe cele două părți ale Impărăției lui Dumnezeu, faza cerească sau spirituală [mează-noapte] și faza pământescă sau civilă [mează-zi], cari sunt deosebite după ordinea sau aranjamentul divin. Totuși despărțirea nu dă de înțeles împotrivire între cele două faze. Din contră, despărțitura se face să producă un loc de protecție, să producă o „vale de binecuvântări” între cele două faze sau fețe, la care toți cari doresc ajutorul și binecuvântarea dumnezească vor putea fugi și vor afla scăpare.

Profetul David (Psalm 84) pare să zugrăvească prin graiu poetic această „vale a binecuvântărilor”, aproape de picioarele lui Dumnezeu, când el cântă întâi de sfinții vârstei Evanghelice, și apoi de cei ce vor fi binecuvântați în vârsta viitoare:

„Cât de iubite sunt lăcașurile tale, Doamne, Dumnezeul Oștirilor! Sufletul meu dorește, lanzește, după curțile lui Dumnezeu; inima mea și carnea mea strigă către viul Dumnezeu. Da, pasărea a aflat casă, rândunica cuib, unde au deus puii lor; [așa] și eu altarele tale, Dumnezeul oștirilor, Regele meu și Dumnezeul meu! Fericeți sunt cei ce locuiesc în casa ta, ce pururea te laudă! Sela”.

Fericit bărbatul, a cărui putere [încredere] este în tine, care iubește călătoriile sfinte [ale dreptății]. Trecând prin valea plângerei, în isvor [de bucurie] o preface [de șase mii de ani omenirea se află în această vale a plângerii, mâhnirii și

mortii, dar pe unde poporul lui Dumnezeu trece cu bună veste de bucurie o schimbă în bucurie], și cu binecuvântări o acopere ploaia. (Ioel 3:1) Ei merg din putere în putere, să arată [ca să fie prezentați, zice textul englez] înaintea lui Dumnezeu [perfecti] în Sion [Biserica în glorie].

Psalmul optzece și cinci încă zugrăvește reînnoțirea îndurării și binecuvântării sub și prin Împărăția Milenială—Muntele [Împărăția] Olivilor—de lumină, pace și binecuvântare.

Strămutarea unei părți de munte spre mează-noapte și cealaltă parte spre mează-zi, e plină de înțelesuri; mează-noapte e direcția în spre grupa Pleiadelor, centrul eclesiastic [ceresc] a universului, scaunul sau tronul imperului divin. Strămutarea părții înspre mează-noapte pare să arate „schimbarea” Bisericii, dela starea și natura pământescă la „natura spirituală, divină”, care când va fi glorificată, va constitui Ierusalimul Nou, sau faza cerească a împărăției lui Christos. Strămutarea celeilalte părți spre mează-zi, are să arate restaurarea la natura și stările umane perfecte a clasei vrednică în vârstele înainte de Christos—Profeții, începând dela Abel până la Ioan Botezătorul, cari vor deveni reprezentanții pământești ai împărăției lui Christos.—Evrei 11:10, 13, 14, 35; Psalm 45:17.

Valea [despărțitura între cele două faze sau fețe ale împărăției] produsă astfel va fi una plină de lumină—o vale în care umbrele întunericului și a morții (Psalm 23:4) nu vor mai fi; căci soarele va trece prin ea dela răsărit până la apus. Aceasta simbolic ne spune de Soarele Dreptății care în Dimineața Zilei Mileniale, se va ivi cu vindecare sub aripile sale și a cărui lumină deplină, adevăr și binecuvântare divină, va împrăstia umbrele păcatului, mahnirei, ignoranței, superstiției și ale morții, vindicând și restaurând pe toți cei ascultători; pe acei cari vor alerga în această vale a binecuvântării și milei divine. Valea milei dintre și sub îngrijirea fazei cerești și pământești a împărăției de lumină și pace (stabilimentul picioarelor lui Dumnezeu) de sigur va fi o „vale a binecuvântărilor pentru toți cari vor intra în ea cu o inimă zdrobită și cu căință.

„Și [astfel] vei veni tu, Dumnezeul meu; și toți sântii [uniți] cu tine.” (Zacharia 14:5). Când timpul deplin a lui Dumnezeu va fi ajuns, când aranda domniei Păpănilor să va sfârși și când jerfa zilei [vârsta evanghelică] de ispășire va fi desăvârșită, când marele Preot antitipic, Domnul nostru Isus, va fi sfârșit jertfa ispășitoare, nu numai pentru „corpul” său, Biserica, ci și pentru „casa” sa cât și pentru „tot poporul”, atunci el va eși să binecuvinteze pe tot poporul; atunci blăstămul divin, sentința de moarte ce să află asupra rasei noastre, va fi ridicată de pe pământ și locașul picioarelor sale va fi iarăș recunoscut, re-amintit, atunci înfrumusețarea lui [a pământului] cu dreptate și adevăr și justiție prin spiritul sfânt de iubire, să va începe și va progresa, până ce la urmă, la încheierea Mileniului,

toți de o voință și inimă dreaptă vor fi ajuns la perfecțiune și vor fi reuniți cu Dumnezeu, iar toți incorigibilii vor fi distrusi în a doua moarte.—Fapte 3:23; Apocalipsul 20:9; Romani 6:2.

Continuând graiul simbolic, zugrăvitor, și referindu-se la „ziua aceea” în care pământul, ca și așternutul picioarelor lui Dumnezeu va fi făcut glorios, Profetul declară:

„Și în acea zi, luminătorii să vor ascunde, iar ea va fi zi deosebită, cunoscută [mai dinaintezice traducere engl.] Domnului, ea nu va fi zi și noapte; căci la timp de seară va fi lumină.—Zacharia 14:6, 7.

Unii greșit aplică ziua descrisă aici la „ziua mâniei”, care este zisă a fi „o zi de întuneric și întunecime, zi de nor și negură deasă” (Ioel 2:2; Zefania 1:15), și traducătorii, par a încerca să armonizeze citările. Dar nu; ziua referată la este „ziua aceea” în care picioarele Domnului, împărăția lui va fi stabilită pe pământ. Acea zi va fi însemnată, deosebită de celelalte dinaintea ei în care a fost puțină lumină și mult întuneric și o luptă crâncenă între ele. În cele șase zile trecute, de câte una mie de ani fiecare, de a strălucit puțină lumină ici și colo totuși, pentru că Sătana a domnit, întunericul a predominat—a fost la putere. „Căci, iac! întunericul acoperă pământul și un nor des pe popoare.” (Isaia 60:2) Dar în „ziua aceea”, va fi deosebit, înloc de întuneric va predomina lumina și „în muntele acest [despre care Zacharia vorbește, simbolizând împărăția lui Dumnezeu]; el va depărta acoperământul ce acopere toate popoarele și vălul ce învăluște toate națiunile.” (Isaia 25:6, 10) Va să zică, întunericul în decursul vârstei Mileniale va fi încetul cu încetul înlocuit de lumină și nor necunoștinței așa că pe la sfârșitul Mileniului „lumina cunoștinței de Domnul va acoperi întreg pământul precum apele acoperă fundul mării. Precum acum „întunericul acoperă pământul și un nor des pe popoare”, așa atunci va acoperi lumina și cunoștința de Dumnezeu tot pământul. În decursul Mileniului, cum să va lăți gradua lumina, întunericul se va împrăstia, și pe la sfârșitul lui —“ la timp de seară va fi (numai) lumină clară — „tot pământul va fi atunci plin de știință Domnului.” (Isaia 11:9) Nu va mai experiența omenirea noaptea ca în prezent, căci Soarele acele Zi nu va apune nici odată.

RÂUL CU APA VIETEI DELA IERUSALIMUL NOU

Referarea la râul apelor vii isvorând din Ierusalim în „aceia zi”, Ziua Milenială, ziua pentru restabilirea picioarelor Domnului (Zacharia 14:8-9), ne îndreaptă amintirea la un asemenea râu văzut de Ezekiel „eșind desub pragul casei Domnului” (Ezekiel 47:1-12), și la unul văzut de Ioan (Apocalipsul 22:1, 2) „eșind dela Tronul lui Dumnezeu și al Melușelului”. Toate aceste trei râuri sunt aceleași, isvorând dela același loc și ne spun în graiu simbolic de binecuvântările restatornici-

dicari vor isvori omenirei dela Impărăția Milenială lui Christos. Apa vie este viața la care toți vor fi invitați să se împărtășească prin credință în sacrificiul Răscumpărătorului, supunere și ascultare (Apocalipsul 22:17; Ioan 3:36), și pomii fructiferi, a căror frunze vor vindeca omenirea de toate imperfecțiunile, vor fi hrana lor pentru viața vecinică. Ah! „In aceea zi Domnul va fi Rege peste tot

pământul“. Impărăția lui, după care copiii lui de mult să roagă, va fi universală, și pe la încheierea ei, voia lui Dumnezeu să va face pe pământ înțocmai ca în cer. Cu adevărat așternutul picioarelor lui Dumnezeu va fi glorios, cum este scris:

„Și în adevăr, viu sunt, și mărirea Domnului va umplea tot pământul“.—Naum 14:21; Isaia 11:9; Habakuk 2:14.

C A T E C H I S M P E N T R U C O P I I

ACUM TREI ANI, în 1920, Oficiul presbiterian de publicitate a publicat un „Catechism pentru copii“ conținând șase întrebări și răspunsuri cari ilustrează cât este de greu teologilor să iasă din erorile menținute până la ei din timpurile întunecate. Vom da întrebările și răspunsurile așa cum au apărut în catechism și vom da câteva informațiuni marginale. Răspunsurile închise sunt ale noastre.

Intrebare: Din câte persoane este acest Unul Dumnezeu?

Răspuns: Din trei persoane. [Răspuns revizuit: Nu e o singură persoană, căci Sf. Pavel zicea: Căci și dacă sunt așa numiți dumnezei, fie în cer, fie pe pământ, ca cum ar fi mulți, dumnezei și mulți domni; dar noi avem un singur Dumnezeu, Tatăl, din care sunt toate și noi pentru dânil; și un singur Domn Isus Christos, prin care sunt toate și noi printr'insul“. Toate textele din Biblie sunt în armonie cu acest răspuns revizuit.]

Intrebarea 8: Cari sunt acele?

Răspuns: Tatăl, Fiul și Spiritul Sfânt. [Răspuns revizuit: Nicăiri în Biblie nu se spune nici nu se face măcar aluzie, că numiții trei sunt o singură persoană. Acest răspuns este întemeiat pe un text înșelător, despre care toți presbiterianii și alți studenți știu, că nu face parte din Cuvântul lui Dumnezeu, și care este o rușine ca să se întrebuițeze ca bază a unei doctrine. (1 Ioan 4:7) Când Isus s'a rugat pentru ca biserica să se facă una după cum unul este El cu Tatăl, El a arătat în ce constă unitatea lui cu Tatăl—și anume, în unitate de spirit; ei amândoi aveau același spirit Sfânt și îl are deasemenea și biserica. Iar dacă biserica are Spiritul Sfânt, ea nu are un duh care este o rea traducere a cuvântului spirit și nici nu are vre-o persoană în sine; ci are puterea, sau influența, sau dispoziția lui Dumnezeu.]

Intrebarea 18: Ce a dat Dumnezeu lui Adam și Eva în afară de trup?

Răspuns: Le-a dat suflet, ca să nu moară niciodată. [Răspuns revizuit: Dacă această afirmație nu ar fi serioasă, ar fi în mod pozitiv comică; pentru că singura persoană din Biblie care a făcut cândva o astfel de afirmațiune, a fost Diavolul însuși, care afirmație se află în „Cartea Facerii“ 3:4. Diavolul a făcut această afirmațiune în directă contradicție cu Dumnezeu, Atotputernicul; și pentru că a afirmat aceasta, Christos a vorbit despre el ca despre un „minciinos și tată al minciunilor“—tatăl celei mai mari minciuni spusă vr'o-

dată. (Ioan 8:44) Faptul este, că singurul lucru dat de Dumnezeu lui Adam și Eva, afară de trup, a fost suflarea, iar unirea trupului cu suflarea, face din fiecare animal un suflet, ființă simțitoare. Când suflarea încează, ființa încetează de a exista până când nu este redesteptată. Este mare deosebirea între a deveni un suflet, o ființă, și aceea de a avea un suflet.—Facere 2:7; Num. 31:28.]

Intrebarea 140: Ce face omul după moarte?

Răspuns: Trupul se întoarce în pământ, iar sufletul merge în lumea spiritelor. [Răspuns revizuit: Toți presbiterianii știu, că cuvântul *ruach* din Eclesiastul 12:7, tradus sub *suflet*, este același cași în Eclesiastul 3:19, unde se spune, că și omul și animalul au același suflet și se duc amândoi în același loc; că amândoi sunt din pulbere și se întorc în pulbere. Nu este adevărat că omul murind trăește mai sigur decât oricând până atunci. Acești teologi au luat prea în serios învățăturile diavolului și nu s'au ocupat destul de serios de afirmațiunile Bibliei, că „sufletul care păcătuiește acela va muri“.—Ezekiel 18:4, 20.]

Intrebarea 142: Ce se va face cu cei răi în ziua judecării?

Răspuns: Ei vor fi aruncați în iad. [Răspuns revizuit: Păcătoșii sunt arătați în Scriptură ca unii cari mai înainte au fost aduși la cunoștința lui Dumnezeu și și-au uitat de El. Potrivit acesteia, nu este vorbă că ei se vor duce în iad, ci ei se vor întoarce acolo de unde au venit. „Păcătoșii se vor întoarce în mormânt și toate popoarele ce au uitat de Dumnezeu“. (Psalm 9:18) Pentru ca să avem o indicație clară despre ceace se va întâmpla păcătoșilor, să ne însemnăm următoarele: „Încă puțin, și nelegiuitul nu va mai fi; și de vei căuta spre locul său, el nu va mai fi“. (Psalm 37:10) „Nelegiuții vor peri, și neamicii lui Dumnezeu, ca grăsimea mieilor“. (Psalm 36:20) „Domnul păzește pe toți cei ce-l iubesc, dar pe toți nelegiuții îi nimicește“. (Psalm 145:20) Toate afirmațiunile Scripturii sunt în congruență cu ideea, că soarta finală a acelor cu voința rea este neexistența completă, absolută nimicire.—Iuda 13.]

Intrebarea 143: Ce este iadul?

Răspuns: Un loc de suferință grozavă și fără capăt. [Răspuns revizuit: Iadul este cimitirul; nimic mai mult sau mai puțin. Scrieți-ne aici la „Epoca de Aur“ și vă vom trimite pentru 10 lei o broșură de 120 pagini, care explică toate pasajele din Biblie în cari se spune despre iad, dovedind că este mormântul]

VITAMINELE

DEMULT, cu veacuri, chiar cu milenii în urmă, omenirea avea, dupăcum se amintește, o hrană perfectă.

Dacă ea continua să mănânce din această hrană, trăia veșnic. Dar, în aurora aceea a rasei, stările de lucruri s'au schimbat și cu anii cari au urmat omul și-a dat seamă, că s'a întâmplat ceva cu hrana cu care se nutria. El și-a ales de atunci nutremântul dupăcum i-a dat mâna, și ceea ce a mâncat, l-a omorât.

Chiar și astăzi în zilele așa zise ale științei, există o seamă de boli ucigătoare datorite lipsei a ceva din mâncare. Este bine știut, că în unele soiuri de mâncări este ceva dător de sănătate; iar miștile luminate au tot căutat acel ceva și n'au putut să descopere nimic, afară de aceea, că unele lucruri mâncate dau mai multă sănătate decât altele.

Fără acest element din mâncare, care dă viață, ajungem—după cum au dovedit-o doctorii Weill și Mouricard din Paris—la o sănătate șubredă, la slăbiciune, mușchi debili, istovire, febră de primăvară, necurătenia sângelui, la contipație, sau la o piele zbăreită, de culoare rea, cutanoasă, cu porii prea închiși sau prea deschiși.

Viața din alimente

ESTE desigur viață în alimente—în unele din ele. Lipsa ei—observă dr-ul Hirschberg în „New-York Call”—te face buimac, anemic, slab până la emoție, istovit, sau să te înbolnăvești, arătând simptome de bube, scorbut pelagră, febră sau beri-beri. Lipsa acestui element aduce după sine o laxitate, slăbire a țesăturilor trupului. Dacă cumva este în grăsime ceva asemenea aliment vital, slăbiciunea dispăre pe când grăsimile intrate în trup se disolvă; după aceea însă urmează o mulțime de boale, cari sfârșesc cu orbirea, deranjamentul plămânilor și moartea. Atacarea ochilor se manifestă întâi ca o slăbiciune a lor, în legătură cu xerophthalmia [aprinderea fără remediu a membranei curățitoare a ochiului], care aduce pierderea vederii.

Mulți tineri nu pot ieși din copilărie din cauza marasmului, o boală secătuitoare. Urmează boala de picioare, scorbutul și alte simptome rele, la toți cari nu și găsesc în nutremânt acel ceva care dă viață. În campania din Mesopotamia a trupelor englezești, în decursul războiului mondial, soldații suferiau în unele sectoare de scorbut epidemică, despre care s'a stabilit că se datorește mâncării de fructe uscate cărora le lipsesc unele elemente dătoare de viață.

Când un copil are după ceafă o pată usturătoare, bube, înseamnă că este pe cale de a se înbolnăvi de boală datorită lipsei unui element vital din hrană. Iar de cumva copilășul e sugaci, boala provine dela mămăi-sa; pentrucă dacă hrana mamei nu conține elementele vitalizatoare, ea nu poate să le dea acestea copilului în laptele ce i-l dă.

„Acum cincizeci de ani—spune dr. E. V. McCollum din Baltimore, în gazeta „New-York World”—se ședea chestiunea nutriției ca încheiată. Chimistii analiză pârșilo componente ale nutremântului, le-au împărțit în proteină, carbohidrate, grăsimi și săruri minerale. Fără a ști că unele alimente au felurite valori ca aducătoare de energie, cari se pot măsura cu calorii (unități de căldură), aceasta era tot ce se știa. Iar odată, alimentându-se amalo cu grăunțe descojite, pentru a se vedea ce deosebire este între diversele proteine, investigatorii au făcut experiența care i-a uimit, că toate animalele s'au îmbolnăvit și au murit curând. Nimeni n'a știut de ce, dar au stabilit în grabă, că grăunțele „curățite” nu erau pe placul animalelor.”

Ceea ce cauzase dezastrosul sfârșit al acestor experimente, era lipsa deplină din alimente a elementelor cari dau viață. Firește, alimentele ca săucid animalele, nu pot fi bune nici pentru om, chiar dacă avizul caselor de conserve lipsia a spusie oamenilor primejdia de a mânca aceste „alimente pachetate”.

Cum s'au descoperit alimentele vitale

DR. McCOLLUM dela școala medicală Johns Hopkins, a fost unul dintre întâii descoperitori ai noului element al alimentelor. Repetând unele experimente pe pielea nenorocitelor animale, dr. McCollum s'a gândit să încerce dacă cu ceva grăsime de unt și cu zaharină de lapt, o dietă mai amestecată și mai comestibilă nu v putea ținea în viață creaturile pe cari alimentele „curățite” le condamnase la o moarte sigură. Animalele îi trăiră, și chiar își recăstigară greutate.—aceasta rezultă și din variatele experiențe a altor cercetători, cari timp de ani îndelungați a fost centrul unui torent de contraversa. Astfel s'a născut, pentru profesiunea medicală regulată a „vitaminelor”, ale cărei principii, totuși, tămăduitorii cu leacuri firești le practicau de mulți ani.

De-aci s'a deschis drumul către adevăratele cercetări în această chestiune. Sutiir de creaturi sunt pe urma vitaminelor. Mă tota cercetărilor este următoarea:

Se cresc mii de șobolani în acest scop, întrucât șobolanul ajunge repede la maturitate și întrucât efectele vitaminelor asupra ciclurilor din viața acestora pot fi observate cu ușorintă.

Proba unui anumit nutremânt să experimentează de-odată și în aceleași condițiuni asupra a doi șobolani. Fiecare este ținut în cuști separate, așa ca să se știe hotărât cantitatea hranei mâncate. Toți șobolanii, în grup, sunt ținuți fiecare cu exact aceeași cantitate de mâncare, lipsindu-i orice vitamină, încolo însă o mâncare regulată.

Cealaltă mâncare asupra cărei să experimentează să alege. Un grup de șobolani este nutrit numai cu mâncare nevitaminată, iar grupurile celelalte fiecare cu o cantitate anumită de alte alimente, de pildă două grame pe zi grupul cutare, patru grame pe zi grupul

pul cutare, opt grupul cutare, și așa mai departe; de fiecare grup o cantitate anumită.

Grupul care e ținut cu alimente nevitaminoase este grupul de probă. Dacă li-se dă asemenea alimente fără vitamine, grupul de probă va începe peste câteva zile să se îmbolnăvească de ochi și să piardă din greutate. Grupul care, de pildă, primește pe zi, să zicem, câte două grame de alimente vitaminoase, va deveni bolnav de ochi și va pierde numai peste atâtea sau atâtea zile din greutate; grupul cu patru grame pe zi, numai peste atâtea sau atâtea zile; și așa mai departe, până la grupul care, dându-i-se nutriția cu vitamine suficiente, continuă să nu arate aceste simptome. S'a constatat astfel, că un anumit număr de grame pe zi, păstrează sănătatea neschimbată. Grupurile cărora li-se dă o cantitate mai mare decât acest minimum, nu sunt deplin sănătoase. Astfel s'a precizat în mod hotărît cantitatea care este necesară pentru sănătatea unui șobolan.

Pentru a se dovedi, că sănătatea șubredă se datorește acestei lipse speciale a vitaminelor, se dă grupurilor cari nu sunt sănătoase o cantitate anumită de alimente vitaminoase și cari foarte curând îi readuce la sănătatea normală.

Dr. McCollum își face experiențele la Universitatea John Hopkins din Baltimore, unde are o colonie de 5000 de șobolani. Creaturile acestea trebuie socotite printre cei mai valoroși locuitori de astăzi ai pământului, pentru lumina ce o aruncă asupra științei nutriției reacția lor la tot felul de alimente.

Izolarea dificilă a vitaminelor

CU UN an în urmă sau chiar cu mai puțin, lucrul cel mai bun ce s'a putut spune despre vitamine și despre natura și caracteristicile lor fizice și chimice, era, că ele există în așa mici cantități încât sunt greu de izolat. Chimistii au arătat, că n'au fost în stare să despartă vitaminele de alte elemente, și nici chiar în alimentele în care li-se știe cu siguranță prezența. După „Encyclopedia Britanica” cantitatea vitaminelor în grâu nu este mai mare de zece grame la tonă, sau de un gram la o cincizeci de kgr. În lămâie, după spusa dr-lui Funk, cantitatea vitaminelor este aceasta: o parte de vitamine la zece mii de părți a acestui. Nimeni n'a văzut vr'odată o vitamină, dupăcum nimeni n'a văzut electricitatea. Li-s'au văzut la amândouă efectele, și nimic mai mult. Compoziția chimică este necunoscută. Prof. Bessnoff a raportat Academiei Franceze de științe, că a descoperit un re-agent, care colorează sucul vegetalelor dacă conțin vitamine. Acesta a fost un pas înainte, întrucât face cu puțință a se ști, dacă un aliment sau altul conține sau nu acest element vital.

În sfârșit, dr. H. B. Cox, din Los Angeles,

inventatorul bateriei uscate, a izbutit să izoleze vitaminele. El a început cu drojdia, extragându-i proprietatea vitală, vitamină, apoi pe cea din alte anumite fructe și vegetale. El descoperi, că celula principiului vital este același peste tot. Vitaminele înseși au înfățișarea unor cristale ca acul, de culoarea ambrei. Ele sunt într'o soluție de asemenea cu culoarea ambrei, de gustul vinului amestecat cu migdale și nuci prăjite. Asemenea remediului „viavi”, disoluția conținea variate săruri minerale necesare pentru păstrarea proprie a sănătății. Dr. Cox, a cărui recentă moarte a pus capăt unor mult promițătoare cercetări asupra alimentelor dăătoare de viață, se interesa mult de a face rezultatele studiilor sale folositoare poporului comun. El socotia că este peste puțință să schimbi în scurt timp obișnuințele lumii în privința alimentației și a sugerat, că înseși vitaminele trebuie aduse ca un condiment [sos] în așa fel, așa că o linguriță de vitamine la o mâncare să furnizeze alimentele vitale necesare pentru susținerea și păstrarea celei mai bune sănătăți.

Teorii multe

PÂNĂ la izolarea vitaminelor din partea dr-lui Cox, au fost în domeniul acestei teorii fără număr. Mulți le-au socotit ca „componenti fizici ale substanțelor vii”; alții le-au socotit un fel de „cataliste”, acele substanțe cari cauzează unirea chimică a altor substanțe fără ca ele înseși să fie legate; alții le-au crezut provenite de-adreptul din plante; și iarăși alții socotiau, că ele sunt totdeauna de față în alimentele ce le consumă omul și animalele instinctiv. Dr-ul Cox izolează vitaminele, dar nu le-a definit clar înainte de moartea sa subită.

În 1909, cu doi ani înainte de afirmația că trebuie să existe substanțele, zise mai târziu vitamine, dr-ul Lindlahr scrisse în „The Nature Cure Magazine”, despre relația vitaminelor față de alte alimente:

„Este o forță vitală, manifestată în elementele de viață ale plantelor, animalelor și oamenilor, care, în legătură cu lumina, căldura și energia dela soare, face din elementele pământului și a aerului forme ascendente de viață și conștiință. Cu alte cuvinte, forța vitală, sau elementul vital, este constructorul, în timp ce căldura și lumina soarelui sunt materialul”.

Acelaș autor spunea într'un alt articol:

„Vedem astfel, cum râuri de energie, trimise de soare pământului nostru, se transformă în energie chimică. Hrana așa dar este o energie solară. Transformarea luminii soarelui în energie chimică să încuibă în celulele vegetale cari conțin clorofilul și care dă fructelor și vegetalelor culoarea verde. Studiind transmutația energiei solare în substanța vegetală, am înțeles că „Mâncând plante, mâncăm energie solară.” Fără să ezitam, putem adăoga la aceasta, că la fel consumăm energie solară odată cu alimentele cărnose, pentrucă trupul animalului se formează deasemenea din nutremânt vegetal, cu un adaos nemăsurabil de noi forme de energie.”

Mult mai multe informațiuni au apărut în cartea lui Lindlahr „Adevărata Natură și Sursele Vitaminelor, sau Elementele Vieții.” Constatările sale erau scrise într-o vreme, când profesiunea medicinei reglementară reducea vitalitatea prin injecții cu ser și dove otrăvitoare. Doftorii nemedici- niști lucrau în schimb, obscur, pe un drum pe care descoperirile ce s'au adaos în ul- timul an l-au dovedit corect.

Vitaminele deci, după cele mai recente in- formațiuni, se găsesc în părțile frunzoase ale vegetalelor, cum este spanacul, lăptuca [lettuce] și varza. Ele să găsească în semințe, plantele verzi, în unii bulbi și rădăcini căr- noase, în fructe, lapte, ouă, și în anumite or- gane ale corpului animal: ca în inimă, ră- runchi, ficat, și întrucâtva în grăsime. Se- mințele includ mai cu seamă fructul păs- tăioaselor, nucile și grăunțele cerealelor. De asemenea se găsesc în drojzii. Unul dintre beneficiile consumării de băuturi, cum este berea, provine de acolo, că s'au extras vita- mine din drojdia cu care a fost preparată băutura.

Soiurile vitaminelor

VITAMINELE, s'a descoperit că se împart în trei clase generale, cari au fost nu- mite „Vitamina A, Vitamina B, Vita- mina C”, fiecare clasă avându-și funcția sa specială în promovarea bunei stări și a creș- terii.

Vitamina A este una care se dizolvă re- pede în grăsime; și se chiamă „Vitamina A disolubilă în grăsime.”

Vitamina B se dizolvă în apă și se chiamă „Vitamina B disolubilă în apă.”

Vitamina C se dizolvă deasemenea în apă și se chiamă „Vitamina disolubilă în apă C.”

Vitamina A se obține mai cu seamă din lapte, și are un remarcabil efect asupra creș- terii copilului, atât la om cât și la animal. Copii au trebuință de o anumită cantitate pentru a crește normal. Un mare efect are deasemenea asupra vitalității organelor sexuale.

Vacile mânâncă iarba verde și frunzele, și acest nutremânt vital apare neschimbat și în putere concentrată, în lapte și unt. A fost o înțeleaptă lege aceea, care a impus ca lap- tele și smântâna să conțină minimumul de grăsime untoasă.

O foarte mică cantitate de grăsime disolu- bilă a vitaminei a este de ajuns pentru ai ținea pe oameni sănătoși, și ei trebuie să

aibă această cantitate, sau altcum vor su- feri în sănătate. În experimentele sale asu- pra șobolanilor, profesorul Thomas B. Os- borne a afirmat că un minimum de șapte grame de grăsime untoasă pe zi a dat șobo- lanilor toată cantitatea trebuincioasă din vi- tamina A. O cantitate mai mică decât aceasta le cauza îmbolnăvire, iar dacă li-se da una mai mare, tot nu le îmbunăția starea.

S'a susținut de către unii experimenterii mai vechi, că încălzind alimentele până la temperatura de fierbere, slăbim sau distru- gem cu totul vitaminele. Aceasta însă nu este la fel cu grăsimea untoasă, care, după prof. Osborne, păstrează aceeași putere și după în- călzire ca și înainte, afară numai dacă încăl- zitul a trecut măsura cuvenită. S'a stabilit acum, zice Osborne, „că nu este nici o pri- mejdie dacă fierbem vegetalele conform bu- cătăriei comune.” În to cazul, însă, vitami- nele se nimicesc prin înghețare.

Frunzele uscate de alfa, de trifoi, de iarbă sau spanac, au fost stoarse în eter, și eterul a evaporat, rămânând din ele o sub- stanță uleioasă. Că aceasta a fost grăsimea solubilă a vitaminei A sau o concentrare a ei, s'a văzut atunci când administrându-se șobolanilor suferinzi de lipsa vitaminei A s'au însănătoșat repede. Numai cinci la sută din nutremântul unei vite din frunze uscate de alfa, trifoi, iarbă sau spanac este de ajuns ca să o aprovizioneze cu cantitatea de vitamină A necesară pentru ai păstra bună starea. În colonia șobolanilor, un gram și ju- mătate de frunze uscate de alfa, trifoi, iarbă sau spancă, pe zi, le dă o suficientă provizie de vitamine A pentru a-i ținea în stare bună; pentru că la sfârșitul unui an, când li-s'a adăogat și grăsime untoasă, nu s'a arătat nici o schimbare. Frunzele acestea uscate au mult mai multă vitamină A, pen- tru greutate, decât are grăsimea untoasă. Este probabil, că în scurtă vreme vor apare preparațiuni din alfa, care e în special bo- gată în vitamina A, pentru hrana omului, substituind în mod efectiv untul mult mai costisitor, presupunând că alfa va putea fi făcută lesne digestibilă fără să trebească încălzită într'atâta încât să i-se nimicească vitaminele.

În privința altor vegetale s'a descoperit, că cartofii nu conțin în mod practic vitamine; cartofii dulci însă sunt prin comparație bo- gați în aceasta. Foarte puține să găsească în sfecele roșii, sfecele de zahar, păstărnaci, etc. [Continuare în Nr. 20].

HARFA LUI DUMNEZEU

CONSTĂ DIN 11 CAPITOLE — CUPRINDE 340 PAGINI — LEGATĂ FRUMOS,
STAMPILATĂ CU LITERE DE AUR — PREȚUL 45 LEI

(CINE COMANDĂ HARFA LUI DUMNEZEU ÎMPREUNĂ
CU PLANUL DIVIN, LE PRIMEȘTE PE AMÂNDOUĂ CU 110 LEI. (POȘTA PLĂTITĂ))